apoi în *Andante*, acest lied plin de farmec, pentru ca finalului *Vivace non troppo* să-i imprime, fiecare la rîndul său, acel tempo jucăuș caracteristic care pare într-o bună măsură al unui dans rustic. Dirijorul Thymis a fost tot timpul prezent, participînd energic și precis la buna desfășurare a lucrării.

Concertul a fost încheiat cu *Simfonia a V-a „Reforma"* de Mendelssohn Bartholdy, lucrare cu totul familiară dirijorului. A condus-o cu solemnitate, așa cum se cerea în introducere, și cu energie dar totdeauna cu pondere, *Allegro con fuoco* ce-i succede. A comunicat un caracter meditativ *Andantelui* iar celebrului coral din final, i-a imprimat caracterul maiestuos de rigoare. Dirijorul Thymis ne-a apărut drept prototipul șefului de orchestră corect, serios, energic, fără efecte exterioare și care duce la bun sfîrșit sarcinile asumate.

Cvartetul „Muzica"

Una din caracteristicile cu totul pozitive ale Filarmonicii „George Enescu" constituie închegarea mai multor formații camerale alcătuite din membrii orchestrei și care, adevărați sateliți artistici, activează cu sîrg, dînd concerte cu regularitate. Sînt de citat trio-ul Valentin Gheorghiu, Ștefan Gheorghiu — Cătălin Ilea, cvartetele de coarde *Muzica*, *Pro Arte*, *Philharmonia* și *Concertino* precum și formația de cameră *Musica Nova*.

Recent, cvartetul *Muzica* și-a sărbătorit un deceniu de existență, printr-un concert dat la Ateneu cu concursul pianistului Dan Grigore.

Este de arătat că cvartetul *Muzica* s-a afirmat în ultimul deceniu cu o consecvență ce poate fi dată de exemplu. Într-un evident spirit de echipă, membrii cvartetului — George Hamza — vioara întîi, Constantin Costache — vioara a doua, Ludovic Lang — violă și Robert Sladek — violoncel și-au asimilat treptat un important repertoriu care îmbrățișază unele din cele mai de seamă lucrări clasice și moderne ale genului, fără neglijarea creației românești pe care, uneori, a și stimulat-o.

Cvartetul *Muzica* a dus o rodnică și susținută activitate atît în țară cît și peste hotare, făcîndu-se apreciat în unele centre muzicale europene de seamă precum și în Statele Unite, Canada etc.

Cu prilejul sărbătoririi acestui deceniu de fructuoasă activitate a prezentat doar două lucrări dar de importanță majoră. Am urmărit mai întîi *Cvintetul în fa minor* (op. 31) pentru pian, două viori, violă și violoncel de Brahms.

Prima parte *(Allegro non troppo)* a fost redată cu patetismul specific. Îndeosebi tonul violistului Ludovic Lang a avut acea dulceață caracteristic brahmsiană. Echipa a apărut bine articulată iar la pian Dan Grigore a avut accente a căror robustețe alterna, după caz, cu o gingășie dintre cele mai suave — de unde realizarea unor contraste foarte expresive.

Este relevabil, de asemenea, sentimentul nostalgic cu care a fost redat apoi *Andante, un poco adagio*. În *Scherzo*, coardele au cîntat avîntat, cu vigoare, urmărite tot timpul cu atenție eficientă de pian. Se vedea bine că Dan Grigore cunoaștea întreaga partitură a cvintetului pe de rost. După pauză: *Cvintetul în fa minor* de Franck. Personalitatea creatorului se vădea puternică în acele trăsături ce ne trimeteau neîncetat spre *Sonata* sa *pentru pian și vioară* nelipsind nici anumite desfășurări din *Simfonia în re minor*.

Și aici formația s-a afirmat cu multă forță de expresie, uneori cu dramatism. În mișcarea mediană, *Lento*, cvintetul ne-a comunicat din plin acel sentiment de reverie de-a dreptul seducătoare, după cum în *Allegro* final, a cîntat realmente cu înfocare, așa cum se cerea.

La un deceniu de existență, cvartetul *Muzica* are dreptul să revendice pentru sine faptul că membrii săi au ajuns să realizeze acel consens unitar în interpretare, acea omogenitate în redarea nuanțelor dinamice; mai mult decît atît, că pătrunde complexul de gîndire și sentimente de la baza lucrărilor atacate, drum pe care va persevera, fără îndoială și în viitor, spre a atinge desăvîrșirea unor formații ca celebrul cvartet *Rosé*, pe care l-am urmărit deseori în tinerețea noastră.

Cît privește Dan Grigore, a apărut un interpret în a cărui frumoasă ascensiune aflăm necontenit repere de mare artă.

J.-V. P.

Festival Castaldi

Alfonso Castaldi — de la a cărui naștere s-au împlinit 100 de ani, cunoaște azi o veritabilă repunere în drepturi. Actualității — după cum observa Dr. Vasile Tomescu — îi revine meritul de a-l rememora. Prefațînd concertul pe care Societatea „Muzica" l-a închinat acestui eveniment, d-sa preciza că este necesar ca „generozitatea noastră de simțire s-o îndreptăm spre această personalitate multilaterală".

Poet — autor al cîtorva volume, pictor — semnatar al expozițiilor personale deschise la Napoli și Roma, interpret, dirijor, animator, compozitorul Alfonso Castaldi s-a manifestat ca o fire senzuală, înclinată spre reverie, spre contemplarea naturii, în care sufletul omenesc se regăsește pe sine. Pe terenul învățămîntului nostru muzical, Castaldi este primul teoretician care s-a preocupat de sistematizarea cursului de forme muzicale, de la cele mai simple articolații pînă la arhitecturile sonore complexe. Rezultatele muncii depuse în cadrul catedrei de la Conservator se pot concretiza și în faptul că primii săi discipoli se numeau: Dimitrie Cuclin, Filip Lazăr, Alfred Alessandrescu, Ion Nona Ottescu și alții...

Dinamica pedagogiei și creației lui Alfonso Castaldi traversează principiul reliefării — cu ajutorul mijloacelor muzicale — a întregului ambitus de idei și sentimente tipic naturii umane. Locul cel mai propice desfășurării acestui proces l-a constituit aria poemului simfonic, bazat pe un melos modal de alură preponderent armonică, argumentat polifonic și timbral cu elemente care prezintă, după părerea mea, un real interes, chiar pentru creatorii zilelor noastre. Imaginile construite de Castaldi — în *Simfonia „Erou fără glorie"* de pildă, demonstrează această predilecție a autorului pentru aliaje artistice compuse pe terenul adiacent, comun, al literaturii, plasticii — vocabularul rămînînd eminamente muzical.

În cadrul concertului desfășurat în sala „George Enescu" a Conservatorului, interpreții au omagiat, cu multă sensibilitate, toate valențele personalității lui Alfonso Castaldi. Corul „Atheneum", dirijat de Nicolae Ghiță, manifestînd o deosebită grijă pentru sonoritate, a interpretat madrigalul omofon *Lauda di Beatrice*. Solistele Liliana Pîslaru, Ivona Buzescu, Livia și Elena Lamatic — îndrumate de prof. Cornelia Gavrilescu și acompaniate de prof. Eugenia Botezat — au etalat în cele șase lieduri prezentate, atașament față de cantabilitatea romantică, Elena Lamatic dovedind chiar că posedă știința conducerii abile și elegante a vocii. În piese de mică întindere, harpista Fraga Ghinea Berbec și tenorul Emil Niculescu au adus o contribuție notabilă. Am apreciat, de asemenea, vigoarea tînărului șef de orchestră — Radu Cozărescu — în interpretarea *Simfoniei „Erou fără glorie"*.

ANTON DOGARU

https://biblioteca-digitala.ro